

מסכת בכורות

פרק א'

א. הלוּקָה עַבְרָ חִמּוֹר שֶׁל גְּכָרִי, וְהַמּוֹכֵר לוֹ אֲפִילָה פִּי נְשָׂאַינָּו רְשָׁאי, וְהַמְּשֻׁתְּפָה לֹו, וְהַמְּקַבֵּל מִפְנֵז, וְהַנּוֹתֵן לוֹ בְּקַבְּלָה, פְטוּר מִן הַבְּכוֹרָה, שֶׁגָּאָמֵר (בָּמְדִבֵּר ג'), בְּיִשְׂרָאֵל, אָבֵל לֹא בְּאֶחָדִים. כְּהַנִּים וְלֹוִים פְטוּרִין מִקְלָל וְחַמֵּר, אִם פְּטָרוֹ שֶׁל יִשְׂרָאֵל בְּמִזְבֵּחַ, דֵין הוּא שְׁיִפְטָרוֹ שֶׁל עַצְמָנוּ:

ב. שְׁרָה שִׁילְדָה כְּמַין חִמּוֹר, וְחִמּוֹר שִׁילְדָה כְּמַין סּוֹס, פְטוּר מִן הַבְּכוֹרָה, שֶׁגָּאָמֵר פְּטָר חִמּוֹר פְּטָר חִמּוֹר, שְׁנִי פְּעָמִים, עַד שִׁיהָא הַיּוֹלֵד חִמּוֹר וְהַבּוֹלֵד חִמּוֹר. וּמָה הִם בְּאֶכְיָלָה. בְּהַמָּה טְהוֹרָה שִׁילְדָה כְּמַין בְּהַמָּה טְמַאה, מִתְרַב בְּאֶכְיָלָה. וּטְמַאה שִׁילְדָה כְּמַין בְּהַמָּה טְהוֹרָה, אָסּוּר בְּאֶכְיָלָה, שְׁהַיּוֹצֵא מִהְטָמֵא, טְמֵא. וְהַיּוֹצֵא מִן הַטְּהוֹרָה, טְהוֹר. זֶה טְמֵא שְׁבָלָע זֶה טְהוֹר, מִתְרַב בְּאֶכְיָלָה. וּטְהוֹר שְׁבָלָע זֶה טְמֵא, אָסּוּר בְּאֶכְיָלָה, לְפִי נְשָׂאַינָּו גְּדוּלָיו:

ג. חמור שלא בכירה, וילדה שני זכרים, נותנו טלה אחד לכהן. זכר ונקבה, מפריש טלה אחד לעצמו. שני חמורים שלא בכרו, וילדו שני זכרים, נותנו שני טליים לכהן. זכר ונקבה, או שני זכרים ונקבה, נותנו טלה אחד לכהן. שני נקבות וזכר או שני זכרים ושתי נקבות, אין כאן לכהן כלום:

ד. אחת בכירה ואחת שלא בכירה וילדו שני זכרים, נותנו טלה אחד לכהן. זכר ונקבה, מפריש טלה אחד לעצמו, שנאמר (שמות לד), ופטר חמור תפהה בשה, מון הקבשים ומון העזים, זכר ונקבה, גדול וקטן, תפמים ובעל מום. ופודה בו פעמים הרבה. נכס לדייר להתעשר. ואם מות, נחננים בו:

ה. אין פודים לא בעגל, ולא בחיה, ולא בשחיטה, ולא בטירפה, ולא בכלאים, ולא בכוי. רבי אלעזר מתר בכלאים מפני שהוא שה, ואוסר בכוי מפני שהוא ספק. נתנו לכהן, אין הכהן רשאי לקומו עד שני פריש שה תהפכו:

ו. המפריש פדיון פטר חמור ומית, רבי אלעזר אומר, חייב באחריותו, חמיש סלעים של בון. וחכמים אומרים, אין חייב באחריותו, כפדיון מעשר שני. העיד רבי יהושע ורבי צדוק על פדיון פטר חמור שמת, שאין כאן לכהן כלום. מית פטר חמור, רבי

אליעזר אומר, יקבר, ומפרק בנהגתו של טלה. וחכמים אומרים,
אין צריך להקבר, וטלה לכחן:

ז. לא רצה לפדותו, עורפו בקורפייז מאחריו וקוברו. מצות פدية
קודמת למצוות עריפה, שנאמר (שמות יג), ואם לא תפדה וערכפתו.
מצוות יעדיה קודמת למצות פدية, שנאמר (שם כא), אשר לא
יעדר ותפדה. מצות יבום קודמת למצות חליצה, בראשונה, שהי
מתוכנין לשם מצוה. ועתשוי שאין מתוכנין לשם מצוה, אמרו
מצוות חליצה קודמת למצות יבום. מצות גאלה באדון הוא קודם
לכל אדם, שנאמר (ויקרא כז), ואם לא יגאל ונמפר בערכפה: